

Átírva

VISSZHANG - LX. évfolyam, 21. szám, 2016. május 27.

Megjegyzéseim a következők Bartha Eszter reflexiójához (*A partizánvadász visszalő, ÉS, 2016/19., máj. 13.*), melyet Ungváry Krisztián cikkéhez fűzött (*Egy vita tanulságai, ÉS, 2016/17., ápr. 29.*). Miért akarják a liberálisok a faszizmus elleni küzdelemből szőröstül-bőröstül kiiktatni a valódi, vagyis a baloldali antikapitalizmust? Miért tulajdonítanak tényleges kapitalizmusellenességet a náci – valójában demagóg! – antikapitalizmusnak? Miért írják át – velejéig hamisan – a második világháború történetét, törölve abból a Nagy Honvédő Háborút... A második világháború átértékelése azért vált szükségessé nyugaton, mert kellemetlenné lett az a kérdés, a kapitalizmus hogyan szülte meg a faszizmust. Kellemetlen nézőpont, kellemetlen kérdés. Képtelenek szembenézni azzal, hogy mind a faszizmus, mind a polgári demokrácia a tőke védőernyője (ugyanazon társadalmi rendszer két uralmi típusa). Legmélyebbre nyúló gyökerek, történelmi funkciójuk megegyezik. Az „azonos” és a „mégsem azonos” dialektikája. El kellett tagadniuk, hogy a polgári fejlődés egynémelyik változata vezetett a faszizmushoz és a nemzetiszocializmushoz. Ez az önigazoló ideológiai szükséglet hívta életre a totalitarizmus ideológiáját, hogy aztán annak jobb- és baloldali változataként a totalitarizmus közös nevezőjét láttathassák a nácizmusban és a bolsevizmusban. A totalitarizmuselmélet által precíz taxativitással tárgyalt felszíni egybeesések (Hitler és Sztálin rendszere között) kezükre játszanak abban, hogy indokolhassák a kapitalizmus történelmi leválthatatlanságának tételét. Így megéri magukat függetleníteni attól a történelmi igazságtól, hogy a náci és a sztálini rendszer egymás ellenfelei voltak, és nem képeztek közös társadalmi és politikai alapot. Ma, retrospektíve, a nácizmus legyőzésében betöltött szovjet főszerepet kell visszavenni ahhoz, hogy a történelem a polgári berendezkedés dicsfényét mutathassa. Nem a történelmi tények, hanem az önigazoló-magyarázó konstrukciók eszmei szükséglete számít. Az „elmélet”, illetve hiedelem, miszerint 1941. június 22-én a Szovjetuniót megtámadva, Hitler elejét akarta venni a Vörös Hadsereg küszöbön álló, Németország elleni hadműveletének, része a nácizmus és a kommunizmus azonosítását és a Molotov–Ribbentrop-paktum sajátos értelmezését magában foglaló ideológiai komplexumnak.